

Левчик Ю., студент
Науковий керівник: Ліпич Л.Г., д.е.н.,
професор кафедри економіки, безпеки та
інноваційної діяльності підприємства
Східноєвропейський національний
університет імені Лесі Українки,
м. Луцьк, Україна

ПІДХОДИ ДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

В сучасних умовах розвитку України, у складній економічній ситуації виникає чимало ризиків, небезпек та загроз, що породжують на промислових підприємствах низку фінансово-економічних проблем, вирішення яких потребує вдосконалення існуючих та розробки нових форм, методів та інструментів нейтралізації негативних впливів на фінансово-економічну сферу підприємства.

Для ефективного функціонування підприємств необхідним є підвищення рівня їх фінансово-економічної безпеки. Здатність суб'єкта господарювання швидко та вчасно реагувати на зовнішні загрози ринкового середовища, розробка заходів щодо зменшення їхнього впливу є запорукою успішного функціонування на ринку. Це неможливо без впровадження ефективної системи забезпечення фінансово-економічної безпеки, що створить умови для захисту господарюючого суб'єкта від небезпек, та яка є однією із найважливіших умов забезпечення стійкого зростання підприємства та формування позитивних результатів його виробничо-господарської діяльності.

У науковій літературі дослідженню змісту поняття «фінансово-економічна безпека підприємства», формуванню підходів до оцінювання рівня фінансово-економічної безпеки, принципів створення системи забезпечення безпеки підприємства приділяли свою увагу багато науковців.

На основі аналізу теоретичних засад фінансово-економічної безпеки підприємства, її характеристик, виокремимо основні підходи до визначення сутності економічної безпеки, що представлені на рис. 1.

Основними цілями та завданнями фінансово-економічної безпеки підприємства є: дотримання норм чинного законодавства використання ринкового потенціалу; забезпечення оперативності та ефективності формування і використання інформації та заходи щодо її захисту; забезпечення умов для розвитку підприємства на основі узгодженості його можливостей із зовнішнім ринковим середовищем; забезпечення умов для розвитку та збереження конкурентних переваг підприємства; створення умов для розвитку та захист економічних зв'язків підприємства [1].

Практично у всіх визначеннях науковці виділяють досягнення якої мети повинна забезпечити економічна безпека підприємства. Так, відповідно до цієї класифікаційної ознаки всі визначення можна розділити на стійкісний, розвиваючий, адаптивний та конкурентний підходи.

Деякі автори замість цілей економічної безпеки підприємства описують задачі, не вказуючи для чого вони повинні виконуватись. Відповідно до чинника впливу можна виділити захисний, гармонізаційний та ліберальний підходи.

Рис. 1. Підходи до визначення сутності економічної безпеки [2, 3, 4]

Чинниками впливу можуть бути умови, явища, процеси, з якими необхідно взаємодіяти для досягнення цілей економічної безпеки. З точки зору захисного підходу економічна безпека підприємства спрямована на захист від деструктивних

факторів впливу, тобто вона повинна їх виявляти, попереджати або нейтралізувати. У більшості визначень зустрічаються посилання на внутрішні та зовнішні загрози – прямі (активні) і непрямі (пасивні).

Гармонізаційний підхід вивчає збалансування інтересів підприємства з інтересами суб'єктів зовнішнього середовища, стейкхолдерів. Наявність конфлікту інтересів підприємства є загрозою для нього і позначається на його результатах діяльності.

Представники ліберального підходу розглядають економічну безпеку підприємства як міру економічної свободи, що досягається внаслідок керованого процесу узгодження економічних інтересів стейкхолдерів як зовнішнього, так і внутрішнього середовища підприємства, який має на меті протистояння загрозам економічної безпеки підприємства та потребує необхідних для такого протистояння ресурсів [5].

Таким чином, фінансово-економічна безпека підприємства – це такий стан, що характеризується якнайповнішим використанням ресурсів підприємства, здатністю до саморозвитку, захищеністю від дії факторів дестабілізації, міцністю взаємозв'язків структурних підсистем підприємства, що дозволяє йому ефективно функціонувати в межах національного інституційного середовища та досягати стратегічних цілей розвитку.

Список використаних джерел:

1. Піх М. З. Формування економічної безпеки підприємств харчової промисловості: дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.00.04 – «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)» / Марія Зіновіївна Піх. – Київ, 2016. – 318 с.

2. Бровкіна Ю. О. Підходи до вивчення поняття економічної безпеки підприємства / Ю. О. Бровкіна // Економіка: реалії часу. – 2015. – № 1 (17). – С.122-128.

3. Коваленко О. В. Підходи до визначення поняття економічної безпеки підприємства [Електронний ресурс] / О. В. Коваленко, Л. В. Лисенко. – Режим доступу: http://www.zgia.zp.ua/gazeta/evzdia_7_028.pdf.

4. Ляшенко О. М. Аналітичний огляд сучасних підходів до визначення сутності економічної безпеки підприємства / О. М. Ляшенко // Вісник Запорізького національного університету. Економічні наук. – Запоріжжя, 2014, – № 1(21). – С. 254-263.

5. Корчевська Л. О. Синергетичне управління економічною безпекою підприємства : дис. докт. екон. наук. за спеціальністю 08.00.04 – Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності) / Л. О. Корчевська. – Херсон, 2017. – 501 с.